

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« _____ » _____ 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ

для студентів

спеціальності	<u>051 Економіка</u>
освітнього рівня	<u>першого (бакалаврського)</u>
освітньої програми	<u>051.00.01 Економіка місті. Урбаністика</u>

Київ – 2023

Розробники:

Іващенко Оксана Андріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

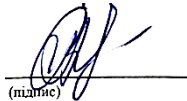
Викладачі:

Іващенко Оксана Андріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 1 вересня 2023 р. № 11.

Завідувач кафедри

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика)

1.09.2023 р.

Керівник освітньої програми

Ю.М. Жукова

Робочу програму перевірено

1.09.2023 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	56
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	26
Форма підсумкового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів цілісних знань про суть, принципи, функції, форми та інструменти розвитку економіки суспільного сектору, визначити його функціональну роль задля стабільного розвитку національної економіки – забезпечення суспільства специфічними суспільними благами в умовах суспільного вибору; сформувані навички щодо механізмів управління суспільним сектором економіки, аналізу принципів формування дохідної і видаткової частин державного бюджету, ефективності та доцільності його функціонування в умовах змішаної економіки.

Завдання дисципліни: визначення системної сутності економіки суспільного сектору; аналіз витрат у суспільному секторі за сферами діяльності; ідентифікація джерел формування доходів суспільного сектору; оцінка можливостей оптимізації структури витрат суспільного сектору економіки.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- поняття та структуру суспільного сектору економіки, сучасні особливості та основні завдання;
- критерії зарахування організацій до суспільного сектору економіки;
- показники оцінки ефективності суспільного сектору;
- сутнісні характеристики, класифікацію та властивості суспільних благ;
- історію ставлення економіки добробуту, зміст та критерії оцінки добробуту населення;
- суть та напрямки видатків суспільного сектору за сферами діяльності;
- зміст та джерела доходів суспільного сектора;

– суть і складові податкової політики, особливості оптимізації оподаткування та адміністрування податків, базові концепції ухилення від впливу податків;

– сутність, оптимальні розміри та основні концепції державної заборгованості;

– основні засади фіскальної децентралізації і міжбюджетних трансфертів.

вміти:

– аналізувати зміни добробуту внаслідок перерозподілу державних витрат між різними сферами суспільного сектору;

– визначати способи поліпшення складових суспільного сектору за рахунок процедур суспільного вибору;

– оцінювати економічні наслідки участі держави в економічній системі та ефективність суспільних витрат.

Програмні компетентності:

ЗК11	Здатність приймати обґрунтовані рішення
СК1	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях
СК3	Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки
СК4	Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати
СК5	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
СК8	Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин
СК11	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та зі застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Програмні результати навчання:

РН5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).
РН7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
РН9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної ат зовнішньоекономічної політики держави
РН11	Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
РН21	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторні			Модульний контроль	Самостійна робота
			Лекцій	Практичні	Семінари		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки суспільного сектору							
1	Тема 1. Вступ до економіки суспільного сектору	6	2	2	-		2
2	Тема 2. Суспільні блага та їх ефективність	10	4	4	-		2
3	Тема 3. Теорія суспільного добробуту	10	4	2	2		2
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		28	10	8	2	2	6
Змістовий модуль 2. Витрати у суспільному секторі за сферою діяльності							
4	Тема 4. Видатки у суспільному секторі	6	2	2	-		2
5	Тема 5. Економіка соціального захисту	6	2	-	2		2
6	Тема 6. Економіка сфери охорони здоров'я	6	2	-	2		2
7	Тема 7. Економіка освіти	6	2	-	2		2
8	Тема 8. Економіка охорони навколишнього середовища	6	2	-	2		2
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		32	10	2	8	2	10
Змістовий модуль 3. Джерела формування доходів суспільного сектору							
9	Тема 9. Податки як джерело фінансування суспільного сектору	6	2	-	2		2
10	Тема 10. Оптимізація оподаткування та адміністрування податків	6	2	2	-		2
11	Тема 11. Ухилення від оподаткування	6	2	2	-		2
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовим модулем		20	6	4	2	2	6
Змістові модулі 4. Оптимізація структури видатків суспільного сектору економіки							
12	Тема 12. Дефіцити, економічна стабільність та зростання	4	1	-	1		2
13	Тема 13. Фіскальна децентралізація і міжбюджетні трансферти	4	1		1		2
	Модульний контроль	2				2	
Разом за змістовими модулями		10	2	0	2	2	4
Семестровий контроль		30					
Разом		120	28	14	14	8	26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ

Тема 1. Вступ до економіки суспільного сектору

Поняття суспільного сектору економіки. Критерії зарахування організацій до суспільного сектору економіки. Сучасні особливості та основні завдання суспільного сектору економіки. Показники оцінки ефективності суспільного сектору. Структура суспільного сектору економіки

Тема 2. Суспільні блага та їх ефективність

Сутнісна характеристика, класифікація та властивості суспільних благ. Принципи невиключеності та неконкурентності. Чисті і змішані суспільні блага. Клубні блага. Формування попиту і пропозиції на суспільні блага. Проблема “безквиткового пасажира” при наданні суспільних благ та механізми її вирішення.

Тема 3. Теорія суспільного добробуту

Історія становлення економіки добробуту. Зміст та критерії оцінки добробуту суспільства. Втрати добробуту: сутність та обчислення. Дилема “між ефективністю і справедливістю” та проблеми економічної нерівності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИТРАТИ У СУСПІЛЬНОМУ СЕКТОРІ ЗА СФЕРОЮ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 4. Видатки у суспільному секторі

Суть та напрямки видатків суспільного сектора. Бюджетний дефіцит: зміст, види і причини виникнення.

Тема 5. Економіка соціального захисту

Соціальні ризики, соціальна безпека та роль суспільного сектору. Складові системи соціального страхування. Основні інструменти соціальної підтримки населення. Місце пенсійного забезпечення у системі соціального захисту.

Тема 6. Економіка сфери охорони здоров'я

Неспроможності ринку в сфері охорони здоров'я. Моделі побудови системи медичного забезпечення. Сучасні тенденції в системі охорони здоров'я.

Тема 7. Економіка освіти

Роль освіти у формуванні людського капіталу. Суспільні вигоди від освіти та витрати на її фінансування. Організація системи фінансового забезпечення вищої освіти.

Тема 8. Економіка охорони навколишнього середовища

Неспроможності ринку у сфері охорони навколишнього середовища. Участь суспільного сектору в забезпеченні захисту довкілля.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ

Тема 9. Податки як джерело фінансування суспільного сектору

Зміст та джерела доходів суспільного сектору. Податкова система і критерії її оцінки. Складові податкової політики. Розподіл податкового навантаження і надлишковий податковий тиск. Особливості перекладання податкових зобов'язань.

Тема 10. Оптимізація оподаткування та адміністрування податків

Надлишковий податковий тягар: сутність та причини утворення. Тягар від оподаткування на ринках товарів і праці. Правила оптимізації оподаткування в країні.

Тема 11. Ухилення від оподаткування

Проблема ухилення від оподаткування. Способи ухилення оподаткування. Базові концепції ухилення від впливу податків. Методи ухилення оподаткування. Політика боротьби з ухиленнями від оподаткування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ВИДАТКІВ СУСПІЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Тема 12. Дефіцити, економічна стабільність та зростання

Державний кредит в системі суспільних позикових операцій. Державний борг: сутність, оптимальні розміри та основні концепції державної заборгованості. Закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти: особливості і проблеми.

Тема 13. Фіскальна децентралізація і міжбюджетні трансферти

Концепція фіскального федералізму і міжбюджетних трансфертів. Нормативна модель федералізму: теорема В.Оутса про децентралізацію. Позитивна модель федералізму: гіпотеза Ч.Тьєбу. Суть та основні характеристики міжбюджетних трансфертів. Ефективність міжбюджетних трансфертів: “ефект липучки”.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1.1. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (денна форма)

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	3	3	1	1
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	5	5	5	5	3	3	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	3	15	2	10
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	5	50	5	50	3	30	1	10
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				100		110		76		47
Розрахунок коефіцієнта			333:60=5,55							
Екзамен			40							
Загалом			100							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки суспільного сектору			
1	Тема 1. Вступ до економіки суспільного сектору	2	5
2	Тема 2. Суспільні блага та їх ефективність	2	5
3	Тема 3. Теорія суспільного добробуту	2	5
Змістовий модуль 2. Витрати у суспільному секторі за сферою діяльності			
4	Тема 4. Видатки у суспільному секторі	2	5
5	Тема 5. Економіка соціального захисту	2	5
6	Тема 6. Економіка сфери охорони здоров'я	2	5
7	Тема 7. Економіка освіти	2	5
8	Тема 8. Економіка охорони навколишнього середовища	2	5
Змістовий модуль 3. Джерела формування доходів суспільного сектору			
9	Тема 9. Податки як джерело фінансування суспільного сектору	2	5
10	Тема 10. Оптимізація оподаткування та адміністрування податків	2	5
11	Тема 11. Ухилення від оподаткування	2	5
Змістові модулі 4. Оптимізація структури видатків суспільного сектору економіки			
12	Тема 12. Дефіцити, економічна стабільність та зростання	2	5
13	Тема 13. Фіскальна децентралізація і міжбюджетні трансферти	2	5
Разом		26	65

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії	Обґрунтування критеріїв	Бали
1	2	3
Розуміння завдання	- робота демонструє точне розуміння завдання	1
	- включені матеріали, що безпосередньо розкривають теми або опосередковані до неї	0,5
	- включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
Повнота розкриття теми	- тема розкрита повністю	1
	- часткове розкриття теми	0,5
	- виконане завдання не відповідає темі	0
Логіка викладу інформації	- логічне й структуроване викладення матеріалу	1
	- порушення логіки й структури викладу	0,5
Креативність	- унікальність роботи, велика кількість оригінальних прикладів, у роботі присутні авторські знахідки	1
	- стандартна робота, не містить авторської індивідуальності	0,5
Культура змістового наповнення відповідей	- орфографічно правильно оформлена робота з точки зору граматики, стилістики	1
	- присутні не грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0,5
	- грубі помилки з точки зору граматики, стилістики, орфографії	0
Разом		5 балів

6.3. Завдання для роботи на практичних (семінарських) заняттях та критерії їх оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки суспільного сектору			
1	Тема 1. Вступ до економіки суспільного сектору	2	10
2	Тема 2. Суспільні блага та їх ефективність	4	20
3	Тема 3. Теорія суспільного добробуту	4	20
Змістовий модуль 2. Витрати у суспільному секторі за сферою діяльності			
4	Тема 4. Видатки у суспільному секторі	2	10
5	Тема 5. Економіка соціального захисту	2	10
6	Тема 6. Економіка сфери охорони здоров'я	2	10
7	Тема 7. Економіка освіти	2	10
8	Тема 8. Економіка охорони навколишнього середовища	2	10
Змістовий модуль 3. Джерела формування доходів суспільного сектору			
9	Тема 9. Податки як джерело фінансування суспільного сектору	2	10
10	Тема 10. Оптимізація оподаткування та адміністрування податків	2	10
11	Тема 11. Ухилення від оподаткування	2	10
Змістові модулі 4. Оптимізація структури видатків суспільного сектору економіки			
12	Тема 12. Дефіцити, економічна стабільність та зростання	1	5
13	Тема 13. Фіскальна децентралізація і міжбюджетні трансферти	1	5
Разом		28	140

Критерії оцінювання практичних (семінарських) занять:

Форма подання результатів: надсилання файлу з відповіддю у ЕНК.

Критерії оцінювання:

Максимальна оцінка – 10/5 балів виставляється якщо завдання виконано повністю, вірно, структуровано, наведено необхідні пояснення, розрахунки (для задач) виконані вірно.

Бали знижуються, якщо у невірні або відсутні базові положення завдання (мінус 1-2-3... бали в залежності від завдання), якщо завдання не виконано - 0 балів.

Термін здачі: відповідь на практичному занятті з відповідної теми, якщо заняття проводиться аудиторно, або термін, вказаний викладачем, якщо заняття дистанційне.

6.4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які здобувач освіти набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється шляхом тестування через модульне середовище Університету.

Сума балів, накопичених здобувачем освіти за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю наступні:

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 1 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 1-3.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 2 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 4-8.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 3 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 9-11.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу 4 – 25. Складається з 25 випадкових тестових завдань за темами 12-13.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» / «так або ні») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на пропорційній основі. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

При виконанні модульної контрольної роботи необхідно слідувати за терміном виконання та за часовим обмеженням.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
1	Теми 1,2,3 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
2	Теми 4,5,6,7,8 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
3	Теми 9,10,11 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів
4	Теми 12,13 згідно з тематичним планом дисципліни	тест	25 балів

6.5. Форми проведення підсумкового контролю

Семестровий контроль – екзамен. Екзамен проводиться у дистанційній формі (онлайн в середовищі Moodle) і включає 40 тестів, які охоплюють весь зміст курсу.

Кожен тест оцінюється у 1 бал максимально, тому за 40 тестових завдань студент може одержати максимально 40 балів.

При тестуванні он-лайн оцінка обраховується:

- для тестів, які передбачають одну правильну відповідь (формату «один з багатьох» / «так або ні») 1 бал виставляється, якщо відповідь правильна, у протилежному випадку виставляється оцінка 0 балів;

- за тест, який передбачає декілька правильних відповідей (формат «декілька з багатьох», «відповідність») оцінка розраховується на пропорційній основі. Якщо, наприклад, в тесті передбачено дві правильні відповіді, то 1 бал виставляється, якщо студент навів обидві правильні відповіді, якщо одну правильну і одну неправильну – то оцінка за тест 0,5 балів, якщо ж обидві відповіді студента неправильні – тест оцінюється у 0 балів). Аналогічно для 3 відповідей – кожна оцінюється у 0,33 бали і помилки враховуються відповідно.

6.6. Оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Навчально-методична карта дисципліни (для денної форми навчання)

Разом: 120 год., лекції – 28 год., практичні заняття – 14 год., семінарські заняття – 14 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., підсумковий контроль (екзамен) – 30.

Модулі	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економіки суспільного сектору			Змістовий модуль 2. Витрати у суспільному секторі за сферою діяльності					Змістовий модуль 3. Джерела формування доходів суспільного сектору			Змістовий модуль 4. Оптимізація структури видатків суспільного сектору економіки	
	<i>Кількість балів</i>			<i>110</i>					<i>76</i>			<i>47</i>	
Лекції	Тема 1 (1 бал)	Тема 2 (2 бали)	Тема 3 (2 бали)	Тема 4 (1 бал)	Тема 5 (1 бал)	Тема 6 (1 бал)	Тема 7 (1 бал)	Тема 8 (1 бал)	Тема 9 (1 бал)	Тема 10 (1 бал)	Тема 11 (1 бал)	Тема 12 (0,5 балів)	Тема 13 (0,5 балів)
Практичні (семінарські) заняття	Тема 1 (11 балів)	Тема 2 (22 бали)	Тема 3 (22 бали)	Тема 4 (11 балів)	Тема 5 (11 балів)	Тема 6 (11 балів)	Тема 7 (11 балів)	Тема 8 (11 балів)	Тема 9 (11 балів)	Тема 10 (11 балів)	Тема 11 (11 балів)	Тема 12 (5,5 балів)	Тема 13 (5,5 балів)
Самостійна робота	15 балів			25 балів					15 балів			10 балів	
Модульний контроль	25 балів			25 балів					25 балів			25 балів	
<i>Підсумковий рейтинговий бал – 333</i>													
<i>Коефіцієнт переведення рейтингу у 60-бальну шкалу – 5,55</i>													
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів												
Разом	100 балів												

7. Рекомендовані джерела

Основна

1. Длугопольський О. В. Економіка державного сектора: навч.-метод. посіб. для студентів денної форми навчання (галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», напрям підготовки 051 «Економіка»). Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 63 с.
2. Федірко Н.В., Єфремов Д.П. Економіка суспільного сектору: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2014. 351 с.

Допоміжна

1. Алексеєнко Д.Д. Локальні суспільні блага: сутність та класифікація. Економічний простір. 2019. № 143. С. 5-18. URL: <http://surl.li/mqaek>
2. Дерлиця А.Ю. Суспільне багатство: концепт і спроби оцінки. *Економіка і організація управління*. 2020. № 4(40). С. 198-212. URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/10201>
3. Журавльова Ю.О. Державне регулювання суспільних благ в умовах інституційних перетворень. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 4. Том 3. С. 255-260. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/03/2020-4t3-46.pdf>
4. Краус Н.М., Голубка С.М., Краус К.М. Суспільний сектор в умовах інноватизації та цифровізації економіки України. *Ефективна економіка*. 2019. №5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2019/9.pdf
5. Нікіфоров П.О., Грешко Р.І., Легкоступ І.І. Теорія публічних фінансів: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича. 2022. 184 с.
6. Смолій Л.В. Методичні засади оцінки ефективності суспільного сектору. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2020. Вип.16. Т.1 С. 29-39. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/zbirnyky/aktual-2019-16-1.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/>